

भा कृ अनु प –के मा शि सं ने "जलीय उद्यमिता को बढ़ावा देने के लिए जलीय व्यवसाय मॉडल" पर प्रशिक्षण कार्यक्रम

भा कृ अनु प –के मा शि सं, मुंबई ने बिहार कोसी बेसिन विकास परियोजना-2 (बीकेबीडीपी-2) का आयोजन किया। बिहार सरकार द्वारा प्रायोजित 5 दिवसीय प्रशिक्षण कार्यक्रम "जलीय उद्यमिता को बढ़ावा देने के लिए जलीय व्यवसाय मॉडल" पर बिहार राज्य के मछली किसानों के लिए दिनांक 5-9 अगस्त, 2024 और 17-21 अगस्त, 2024 के दौरान दो बैचों में आयोजित किया गया। बिहार के विभिन्न जिलों का प्रतिनिधित्व करने वाले कुल 32 किसान प्रशिक्षुओं (सभी पुरुष) ने पाठ्यक्रम में भाग लिया। इस कार्यक्रम की परिकल्पना उन्हें विभिन्न जलीय व्यवसाय मॉडल से परिचित कराने और उनके बीच जलीय उद्यमिता कौशल को बढ़ावा देने के लिए की गई थी। कुल 17 जलीय व्यवसाय मॉडल जिसमें बायोफ्लोक और आरएएस मॉडल, मीठे पानी की मछली और झींगा पालन मॉडल, मिट्टी और जल गुणवत्ता प्रबंधन मॉडल, मोती पालन मॉडल, कार्प + कैटफिश मिक्स खेती मॉडल, एक्वापोनिक्स (मछली + सब्जी) मॉडल, मछली बीज पालन और प्रबंधन मॉडल, फार्म आधारित फ्रीड मॉडल, आईएचएम मॉडल में उद्यमशीलता के अवसर, मछली अपशिष्ट से धन मॉडल, मछली मूल्य संवर्धन मॉडल, जलीय संग्रहालय और कृषि-ड्रोन डेमो मॉडल, मागुर पालन मॉडल, फार्म तालाब मछली पालन मॉडल, जीवित मछली फ्रीड मॉडल, सजावटी मछली पालन मॉडल और एकीकृत कृषि-जलीय-पोल्ट्री-बकरी मॉडल उन्हें प्रस्तुत किए गए। कार्यक्रम का उद्घाटन डॉ. रविशंकर सी. एन., निदेशक और कुलपति, आईसीएआर-सीआईएफई ने किया और किसान प्रशिक्षुओं से अपने खेत को एक व्यवसाय इकाई के रूप में विकसित करने और वांछित उत्पादन और आय प्राप्त करने के लिए अपने खेत पर सीखे ज्ञान और कौशल को अपनाने का आग्रह किया। डॉ. एन. पी. साहू (संयुक्त निदेशक, आईसीएआर-सीआईएफई) ने अपनी विदाई टिप्पणी में किसान प्रशिक्षुओं के साथ बातचीत की और मछली पालन को और अधिक लाभदायक बनाने के लिए उनकी जरूरतों पर प्रकाश डाला श्री अंबर टाकलकर, शिकरपुर, पुणे और श्री यदनेश सावे, कोसबाद हिल, पालघर के दो मछली फार्म फील्ड एक्सपोजर दौरे आयोजित किए गए। प्रशिक्षु किसानों को फसल की खेती, मुर्गी पालन, बागवानी, वर्मीकंपोस्टिंग, मधुमक्खी पालन, बकरी पालन, डेयरी आदि से भी अवगत कराया गया। प्रशिक्षु किसानों ने कृषि विज्ञान केंद्र (केवीके), पालघर का भी दौरा किया और केवीके विशेषज्ञों से बातचीत की। सभी प्रशिक्षु किसानों का उनके पूर्व और बाद के ज्ञान और कौशल के स्तर के लिए मूल्यांकन किया गया और भविष्य में इस प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम की बेहतरी के लिए व्यक्तिगत प्रतिक्रिया एकत्र की गई। कार्यक्रम का समन्वय डॉ. अर्पिता शर्मा, डॉ. शिवाजी अरगडे, डॉ. अनंथन पी.एस. और डॉ. अंकुश कांबले ने किया।





बिहार राज्यातील शेतकऱ्यांनी दिली कृषि विज्ञान केंद्रास भेट



कृषि विज्ञान केंद्रातील तज्ञांचे मार्गदर्शन

इहाणू (प्रतिनिधी) : भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या केंद्रीय मत्स्य विज्ञान शिक्षण संस्थेतर्फे बिहार राज्यातील शेतकऱ्यांनी कृषि विज्ञान केंद्रास भेट देऊन आधुनिक शेती आणि शेतरी पुरक व्यवसायाची माहिती घेतली. कृषि विज्ञान केंद्राचे प्रमुख शास्त्रज्ञ डॉ. विलास जाधव यांनी सर्वांचे स्वागत करून कृषि विज्ञान केंद्राच्या विविध उपक्रमांची माहिती दिली. कृषि विज्ञान केंद्रातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या विविध प्रशिक्षण, प्रात्यक्षिके आणि विस्तार कार्यामुळे येथील आदिवासी शेतकऱ्यांच्या पिकांचे उत्पादन व शेतकऱ्यांचे उत्पन्न यामध्ये वाढ होत आहे. कृषि विज्ञान केंद्राचे शेतरी विकासातील योगदानामुळे आयसीएआरचा बेस्ट कृषि विज्ञान केंद्र व महाराष्ट्र शासनातर्फे शेतरीमित्र पुरस्कार मिळाल्याचे त्यांनी सांगितले.

असल्याचे सांगितले. कृषि विज्ञान केंद्राचे शेतरी विकासातील योगदानामुळे आयसीएआरचा बेस्ट कृषि विज्ञान केंद्र तसेच महाराष्ट्र शासनातर्फे शेतरीमित्र पुरस्कार मिळाल्याचे त्यांनी सांगितले. कृषि विज्ञान केंद्राचे शास्त्रज्ञ अशोक भोईर आणि प्रशिक्षण व्यवस्थापक प्रशांत बरडा यांनी भात पीक प्रशिक्षण, कुकुरटपालन, शेळी पालन, बैकरी युनिट फळारोपवाटिका आदी बाबत साविस्तर मार्गदर्शन केले.

दरम्यान, कृषिभूषण यंत्रे यांनी आधुनिक मत्स्य शेती कशी करावी याबाबत माहिती दिली. तसेच कृषि उद्योजिका लताका पाटील यांनी फळांशिक्या विषयी मार्गदर्शन करून चिकूचे विविध प्रक्रियायुक्त पदार्थ कसे बनवितात याची प्रात्यक्षिकासह माहिती दिली. इहाणूतील प्रगतिशील शेतकऱ्यांशी चर्चा केल्यानंतर आणि कृषि विज्ञान केंद्रास भेट दिल्यानंतर आधुनिक शेतकऱ्यांची ज्ञानात भर पडली असे आपला आत्मविश्वास बांदला असेमन्याने मत भेट दिलेल्या शेतकऱ्यांनी व्यक्त केले.

भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या केंद्रीय मत्स्य विज्ञान शिक्षण संस्थेचे शास्त्रज्ञ शिवाजी अरगडे आणि अधिकारी संतोष यांनी प्रश्ने भेटोचे समन्वयक खणून काम केले.



बिहार राज्यातील
शेतकऱ्यांची कोसबाड
कृषि विज्ञान केंद्रास भेट
आधुनिक तंत्रज्ञानांची घेतली माहिती



इहाणू : पुढारी कृषीसह
बिहार राज्यातील शेतकऱ्यांनी भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या केंद्रीय मत्स्य विज्ञान शिक्षण संस्थेतर्फे बिहार राज्यातील शेतकऱ्यांनी कृषि विज्ञान केंद्रास भेट देऊन आधुनिक शेती आणि शेतरी पुरक व्यवसायाची माहिती घेतली. कृषि विज्ञान केंद्राचे प्रमुख शास्त्रज्ञ डॉ. विलास जाधव यांनी सर्वांचे स्वागत करून कृषि विज्ञान केंद्राच्या विविध उपक्रमांची माहिती दिली. कृषि विज्ञान केंद्रातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या विविध प्रशिक्षण, प्रात्यक्षिके आणि विस्तार कार्यामुळे येथील आदिवासी शेतकऱ्यांच्या पिकांचे उत्पादन व शेतकऱ्यांचे उत्पन्न यामध्ये वाढ होत आहे. कृषि विज्ञान केंद्राचे शेतरी विकासातील योगदानामुळे आयसीएआरचा बेस्ट कृषि विज्ञान केंद्र व महाराष्ट्र शासनातर्फे शेतरीमित्र पुरस्कार मिळाल्याचे त्यांनी सांगितले.

My Palghar Edition
Aug 22, 2024 Page No. 03
Powered by: erelego.com

लोकमत

तज्ञांकडून मार्गदर्शन

बिहारच्या शेतकऱ्यांची कोसबाडच्या कृषि विज्ञान केंद्रास भेट

लोकमत न्यूज नेटवर्क
बोर्डी : भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या केंद्रीय मत्स्य विज्ञान शिक्षण संस्थेतर्फे बिहारमधील शेतकऱ्यांनी कृषि विज्ञान केंद्रास भेट देऊन आधुनिक शेती आणि शेतरी पुरक व्यवसायाची माहिती घेतली. कृषि विज्ञान केंद्राचे प्रमुख शास्त्रज्ञ डॉ. विलास जाधव यांनी सर्वांचे स्वागत करून कृषि विज्ञान केंद्राच्या विविध उपक्रमांची माहिती दिली. या केंद्रातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या विविध प्रशिक्षण, प्रात्यक्षिके व विस्तार कार्यामुळे येथील आदिवासी शेतकऱ्यांच्या पिकांचे उत्पादन व शेतकऱ्यांचे उत्पन्न यामध्ये वाढ होत आहे. कृषि विज्ञान केंद्राचे शेतरी विकासातील योगदानामुळे आयसीएआरचा बेस्ट कृषि विज्ञान केंद्र व महाराष्ट्र शासनातर्फे शेतरीमित्र पुरस्कार मिळाल्याचे त्यांनी सांगितले.



बिहार राज्यातील शेतकऱ्यांनी इहाणू तालुक्यातील कृषि विज्ञान केंद्रास भेट देऊन आधुनिक शेती आणि शेतरी पुरक व्यवसायाची माहिती घेतली.

प्रगतिशील शेतकऱ्यांशी चर्चा

- कृषि विज्ञान केंद्राचे शास्त्रज्ञ अशोक भोईर आणि प्रशिक्षण व्यवस्थापक प्रशांत बरडा यांनी भात पीक प्रशिक्षण, कुकुरटपालन, शेळी पालन, बैकरी युनिट फळारोपवाटिका, आदीबाबत साविस्तर मार्गदर्शन केले. यावेळी कृषिभूषण यंत्रे यांनी आधुनिक मत्स्य शेती कशी करावी याबाबत माहिती दिली.
- प्रगतिशील महिला शेतकरी लताका पाटील यांनी फळांशिक्याविषयी मार्गदर्शन करून चिकूचे विविध प्रक्रियायुक्त पदार्थ कसे बनवितात याची प्रात्यक्षिकासह माहिती दिली. इहाणूतील प्रगतिशील शेतकऱ्यांशी चर्चा केल्यानंतर व कृषि विज्ञान केंद्रास भेट दिल्यानंतर आधुनिक शेतकऱ्यांची ज्ञानात भर पडली आहे.
- आपला आत्मविश्वास बांदला असल्याचे मत भेट दिलेल्या शेतकऱ्यांनी व्यक्त केले. भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या केंद्रीय मत्स्य विज्ञान शिक्षण संस्थेचे शास्त्रज्ञ शिवाजी अरगडे व अधिकारी संतोष हेही हजर होते.